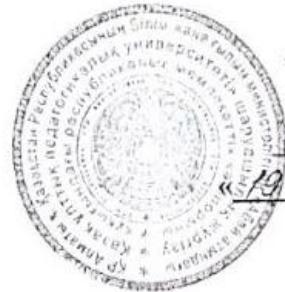

«БЕКІТЕМІН»

Абай атындағы ҚазҰПУ

ректоры м.а.

М. Бектемесов

«19» 01 2018 ж.

АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТИНІҢ 90 ЖЫЛДЫҒЫ АЯСЫНДА
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНЫҢ
ҚАТЫСУЫМЕН ҮЙІМДАСТЫРЫЛАТЫН

«МЕҢІҢ ПІРІМ – СҮЙІНБАЙ»
II РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ЖАС АҚЫНДАР
АЙТЫСЫ

ЕРЕЖЕ

Алматы – 2018

*Менің пірім – Сүйінбай,
Сөз сойлемен сыйынбай!
Сүйінбай деп сойлесем,
Сөз келеді бұрқырап,
Кара дауыл құйындаі!*

Жамбыл Жабаев

ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕСІ

1. 2018 жылдың 15-16 ақпан күндері Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің 90 жылдығы аясында еліміздің ЖОО жас ақындары арасында «Менің пірім - Сүйінбай» тақырыбында II республикалық айтысұйымдастырылады.

2. Осы Ереже республикалық жоғары оқу орындарының 18-29 жас аралығындағы жас ақындар арасында өтетін «Менің пірім - Сүйінбай» тақырыбындағы II республикалық айтисының мақсаты мен міндеттерін, жүргізу тәртібін анықтайды.

3. «Менің пірім - Сүйінбай» тақырыбындағы II республикалық жас ақындар айтисының басты ұйымдастырушысы Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті болып табылады.

МАҚСАТЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

1. «Менің пірім - Сүйінбай» тақырыбындағы II республикалық жас ақындар айтисының мақсаты – айтис өнерін жастар арасында кеңінен насиҳаттау, ақындық дәстүрді жаңғырту болып табылады.

2. «Менің пірім - Сүйінбай» тақырыбындағы II республикалық жас ақындар айтисының міндеттері:

- Жас ақындардың суырып салмалық қабілеттері мен шешендік өнерін шындау, олардың көпшілікке танылаудына мүмкүндік жасау;
- айтис өнері арқылы жастарды рухани-адамгершілікке, имандылыққа, патриоттыққа тәрбиеу;
- жас ақындардың ауыз әдебиетінедеген қызығушылықтарын арттыру.

АЙТЫСТЫ ӨТКІЗУ ШАРТТАРЫ

1. Айтысқа қатысатын үміткердің ақындық шеберлігі шындалған, өз ойын жан-жақты жеткізе алатын сұрып салмалық қабілеті болуы шарт.
2. Республикалық айтысқа әрбір жоғары оку орнынан 18-29 жас аралығында 2 ақын (1 ұл, 1 қыз) қатыса алады.
3. Айтыскер ақынкоркем, астарлы сөздерді қолдана отырып тақырыпты аша білуі тиіс.
4. Айтыскер ақын Абай атындағы ҚазҰПУ-нің 90 жылдығы, Астананың 20 жылдығы, ел-жер тарихы, білім, тәрбие, жастар болашағы, тақырыптары аясында айтысуы шарт.

БАҒАЛАУ ШАРТТАРЫ

- Айтыскердің карсыласына орынды да ұтымды жауаппен тойтарыс беруі, жоғары сахна мәдениеттілігі, ұлттық киімі бағаланады;
- ақындардың сөз сайыстыру (айтысу) уақытының ұзақтығын қазылар алқасы белгілейді;
- айтыс ашық түрде 5-тен 10-ға дейінгі ұпай санымен бағаланады.

АЙТЫСТЫҢ ҚАЗЫЛАР АЛҚАСЫ

1. Ақындардың өнерін бағалау, сондай-ак, қорытынды шығару үшін қазылар алқасы күрылады. Қазылар алқасы өнер мен мәдениет қайраткерлері, атақты жазушылар, әдебиетшілер мен филолог-ғалымдардан күралады.
2. Қазылар алқасының шешімі түпкілікті және қайта карауга жатпайды, хаттамамен рәсімделеді және барлық қазылар алқасының мүшелері қол қояды.
3. Қазылар алқасы айтыскер ақынды келесі критерийлер бойынша бағалайды:
 - орындаушылық шеберлік (орындаушының дербестігі);
 - сахна мәдениеті;
 - әдеби тіл байлығы;
 - тақырыпты дұрыс аша білу;

- дәстүрлі айтыс мақамын үйлестіре қолдана білу;
- тақырыптан ауытқымай, ұйқастыра жеткізу.

4. Ақындардың өнерін қазылар алқасы 10 балдық жүйе бойынша бағалайды. Қазылар алқасының берген ұпайлар санын қосу нәтижесінде ең көп ұпай жинаған ақын женді деп саналады.

5. Айтыскерлердің ұпай сандары тең түскен жағдайда, жеңімпаз қазылар алқасының дауыс беруімен шешіледі.

АЙТЫС КЕЗЕНДЕРІ

Бірінші кезең

Іріктеу кезеңінде ақындар жеребе арқылы жүптасқан қарсыласымен «Ақыл, қайрат, білімді тең ұстаган, өр Абайдың төтеген кім бетіне?» тақырыбында ақындар өзара айттысады.

- Ұпай саны бойынша жоғары балл жинаған 16 айтыскер ақтықкезенге жолдама алады.

Екінші кезең

Ақтық кезенде, әрбір жұп арнайы анықталған тақырыптар бойынша сыйысқа түседі. Айтыстың жүптары жеребе арқылы, әрбір жасақының қатысуымен анықталады. Ақтық кезендеңі ұсынылатын тақырыптар тізімі:

«...Пірім бар жыр нөсерін аспанда атқан...»

(Сүйінбай Аронұлы туралы)

«...Ел мұғын жырмен толғап нөсерлеткем...»

(Жамбыл туралы)

«...Адамдықты айт, ерлікті айт, батырлықты айт, Ел бірлігін сақтаган татулықты айт...»

(Бірлік, татулық мәселесі)

«.....Айтыспақ болсаң қайта жаз, ішінен шықсаң білімнің....»

(өнер, білім туралы)

«...Өснегім – шындықты, адалды сүй, Ардақтаган халықты, адамды сүй!...»

(адамгершілік, имандылық)

ҰЙЫМДАСТЫРУ ШАРТТАРЫ

1. Айтысқа қатысушының өтініші 2018 жылдың 10 ақпанына дейін қабылданады.
2. Айтысқа қатысу үшін ұміткерлер өтініш толтырады. Өтініш үлгісі осы Ережеге қоса тіркелген №1 қосымшада көрсетілген.
3. Байқауга қатысушылардың жол қаражаты, жатын орны, тамақтануы жіберуші тарапынан қаржыландырылып, ұйымдастырылуы қажет.
4. Тіркеу рәсімі 15 ақпан күні сағат 8:30-дан 10:00-ға дейін № 5 оку ғимаратының 1 қабатында өткізіледі. Мекен-жайы: Төле би, 86 (С. Сейфуллин көшесінің қылышы).
5. Өтініштердің қабылдау: Алматы қаласы, Абай атындағы ҚазҰПУ-дың №1 оку ғимараты, Тәрбие, әлеуметтік жұмыстар және жастар саясаты жөніндегі департамент, 209 кабинет. Қазыбек би 30; тел.: 291-83-82; e-mail: 2918382@mail.ru. Жауапты – Шораева Балжан, ұялы тел.: 8 747 228 60 15
6. Байқауга қатысушылардың жол қаражаты, жатын орны жіберуші мекеме тарапынан қаржыландырылады.

МАРАПАТТАУ

Бас жүлде - 500 000 теңге

I-ші орын – 200 000 теңге
II-ші орын – 150 000 теңге
III-ші орын – 100 000 теңге

Номинациялар:

1. «Абай» атындағы арнайы жүлде – 50 000 теңге
2. Сәкен Сейфуллин атындағы арнайы жүлде – 50 000 теңге
3. Мәлік Габдуллин атындағы арнайы жүлде – 50 000 теңге
4. Ахмет Байтұрсынұлы атындағы арнайы жүлде – 50 000 теңге
5. Ораз Жандосов атындағы арнайы жүлде – 50 000 теңге
6. Тұрар Рыскұлов атындағы арнайы жүлде – 50 000 теңге

7. Темірбек Жүргенов атындағы арнайы жұлде – 50 000 тенге
8. Санжар Асфендияров атындағы арнайы жұлде – 50 000 тенге
9. Халел Досмұхамедов атындағы арнайы жұлде – 50 000 тенге
10. Тоқмұхаммед Садықов атындағы арнайы жұлде – 50 000 тенге
11. Оразалы Досбосынов атындағы арнайы жұлде – 50 000 тенге
12. Серік Қирабаев атындағы арнайы жұлде – 50 000 тенге

ҰЙЫМДАСТЫРУ КОМИТЕТИ

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің әкімшілігі, Тәрбие, әлеуметтік жұмыстар және жастар саясаты жөніндегі департамент.

АЙТЫСТЫҢ ӨТЕТИН ОРНЫ

1. Айтыстың іріктеу кезеңі Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті №5 оқу гимаратының акт залында өтеді. Мекен-жайы: Төле би, 86 (С. Сейфуллин көшесінің қылышы).
2. Айтыстың ақтық кезеңі «Алатау» дәстүрлі өнер театрында өтеді. Мекен-жайы: Рысқұлов көшесі (Б. Момышұлы көшесінің қылышы).